Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и гр. кат. свять) о 5-ой годинѣ по полудни.

Администрація и Експедиція пôдъ ч. 8 Улиця Чарнецкого.

Редакція пôдъ ч. 4 Улиця св. Антонього.

Письма приймають ся лишь франкованѣ.

Реклямаціи неопечатанѣ вôльнѣ ôдъ порта. Рукописи не звертають ся.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Ґазеты Львôвскои“.

Предплата у Львовѣ въ Администраціи „Ґазеты Львôвскои“ и въ ц. к. Староствахъ на провинціи:
на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року . 1 зр. 20 к.
на чверть року . 60 к.
мѣсячно . . . . 20 к.
Подиноке число 1 кр.

Зъ почтовою пересылкою:
на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к.
на пôвъ року 2 зр. 70 к.
на чверть року 1 зр. 35 к.
мѣсячно . . . . 45 к.
Поодиноке число 3 кр.

Ч. 44. Недѣля 24 Лютого (8 Марта) 1891. **Рôкъ I.**

Переглядъ політичный.

Звычайно передъ весною ходять слухи, якъ не о войнѣ, то о подорожи цѣсарѣвъ и королѣвъ. Такъ само и теперь. Недавно рознесла ся вѣсть, що царь мае зъѣхати ся зъ нашимъ цѣсаремъ а токожъ що и цѣсарь Вильгельмъ приѣде на польованье до Стиріи. Теперь подають за певну вѣсть, що царь, въ дорозѣ до Атенъ на встрѣчу сына свого, мае ôдвѣдати двôръ австрійскій у Вѣдни, зъ ôдки поѣде до Берлина. Перша часть поданои вѣсти, особливо по симпатичнôмъ принятю въ Петербурзѣ Архикнязя Франца Фердинанда, подôбнѣйша до правды, що до другои позволимо собѣ сумнѣвати ся. Єслибы однакъ прійшло до того, бувъ-бы то фактъ черезмѣрно важный и вплываючій навѣть дуже на удержанье загально бажаного супокою. Тымчасомъ есть правдою, що Россія обсаджуе войскомъ всѣ мѣсцевости найблизшй границѣ российско-нѣмецкои.

Руска пословиця каже, що де дѣдько не може, тамъ бабу пôшле. И если-бы не було на то жадного иншого доказу, крôмъ нещасной Сербіи зъ еи ексководевою Наталіею, то одинъ сей доказъ бувъ-бы достаточнымъ, до ствердженя правды тои пословицѣ. Ôдъ хвилѣ сумного, Богъ знае чи правного розводу Натали зъ Миляномъ, выступила Наталія ворожо противо всѣхъ, и рады министрôвъ и скупщины и Миляна. Сербія подѣлила ся на двѣ части, одна ненавидить Наталію и хотѣла-бы еѣ насильно выправити зъ краю, другй ненавидять еѣ еще може гôрше, но волять терпѣти болячку, щобы бодай въ части охоронити Сербію ôдъ неславы. Приклонникôвъ своихъ мае Наталія мало, послѣдне письмо Ристича до неи, облило всѣхъ еи сторонникôвъ зимною водою, лишилось ихъ не много, а межи тыми першій Гарашанинъ. Сей, колись и досыть славный министръ, попирае дуже горячо справу Натали, не для святости самои справы, а найбôльше для того, щобы ворожо выступити противъ Миляна. Новый габинетъ вже въ першихъ дняхъ свого володѣня, станувъ въ труднôмъ дуже положеню, черезъ Наталію. По абдикаціи короля Миляна, королевскій тронъ въ соборѣ есть окрытый опоною, ажь до дѣйстного обнятя королемъ Александромъ правленя державою. Недавно, пôдчасъ вѣнчаня однои зъ дамъ двору, королева Наталія, прибувши до церкви, власноручно розвязала шнуры притримуючй опону, и сѣвши на тронѣ, сидѣла ажь до скôнченя богослуженя.

Справа та, на позôръ дрôбна, есть о много поважнѣйшою, поступокъ такій бувъ въ каждôмъ разѣ образою маестату и реґенція не може пустити его тихцемъ, тымъ бôльше, що сторонники Наталіи постарали ся о то, щобы надати ѣй якъ найбôльшого розголосу, и представити Наталію яко героиню и мученицю неповинну. Правдоподôбно стануть радикалы знову домагати ся выоаленя Наталіи зъ краю, и кто знае, чи не прійде до того. Недавнымъ часомъ, коли такожь порушено сумну тоту справу, мусѣла Сербія оглядати ся на Россію, покровительку Наталіи. Россія теперь полишила свою опѣку и въ справу ту не гадае ся мѣшати, ôддаючи еѣ цѣлкомъ узнаню правительства сербского. Крôмъ безустанныхъ непокоѣвъ внутрѣшныхъ, тратить черезъ то молодый король, а сынъ Наталіи, много на симпатіи у народа. Конечною есть одже рѣчею, постарати ся о усуненье Наталіи. Давнѣйше носила ся Наталія зъ гадкою основаня монастыря, въ котрôмъ була-бы игуменею, може-бы теперь реґенція пригадала ѣй сесю гадку. Все таки булабы Наталія въ монастыри першою и самодѣльною, а въ Сербіи до першеньства дôйти вже годѣ.

Змѣну габинету сербского приняла Россія зъ вдоволеньемъ. Дивувати ся тому не ма причины. Теперѣшный министръ Пасичь бувъ всегда щирымъ приклонникомъ Россіи, заходила навѣть обава, чи не схоче ôнъ стремѣти до цѣлковитого приклоненя ся на сторону Россіи. Впрочѣмъ змѣна габинету не принесла зô собою жадныхъ важнѣйшихъ змѣнъ. Правленье лишило ся все въ рукахъ радикалôвъ. Кореспондентъ вѣденьскои часописи *Polit. Corresp.* обговорюючи теперѣшнй ôдносины Сербіи до Австріи, каже, що Россія не мае ничь противо тому, щобы Сербія стремѣла до удержаня добрыхъ ôдносинъ зъ Австро-Уграми, мае ся однакъ розумѣти пôдъ тымъ условіемъ, щобы ôдносины тй не змѣнили ся въ уляглôсть и цѣлковиту зависимôсть ôдъ однои державы. Правительство российске — пише дальше згадана часопись — заховае и дальше політику симпатіи и морального попертя, безъ недискретного мѣшаня ся въ справы домовй Сербіи. Мы не добачуемо въ тôмъ ничь дивного, Россія въ Сербіи вже свое зробила. Чому однакъ не скаже Россія чогось подôбного о Болгаріи?...

Figaro доносить, що симпатичне и великодушне (!) принятье, якого дôзнала цѣсарева Фридерикова въ Парижи, такъ утѣшило матѣрь цѣсаревои, королеву Викторію, що въ переѣздѣ до полудневои Франціи, хоче вступити до Парижа. Кто хоче, най вѣрить въ щирôсть слôвъ тыхъ. Прецѣнь и цѣсарь нѣмецкій приказавъ зложити правительству французкому подяку за гостинне принятье его матери, а рôвночасно стали ся многй побоювати, чи не схоче ôнъ рѣшучо выступити противъ Франціи.

Уступленье якогось габинету, то рѣчь те надзвычайна, прійшло до того, що кождый тыждень приносить якусь змѣну. Всежь таки

КРЕСТЪ НА СТЕПѢ.

(Перекладъ зъ I. Корженьовского).

(Дальше).

Тй хитрощи Калинецкои, збивали зъ тропу старого; однакъ коли разъ глубоко задумана ходила тою стежкою, по котрôй не давно зъ полковникомъ доптала и понуривши очи въ землю неначе за слѣдами его нôгъ глядѣла, старый усмѣхнувъ ся, кажучи самъ до себе:

— Ой крутить мôй ангелъ, моспаненьку, крутить!

Ѣзда була скора и дорога добра. Коли сухо и тепло, нема надъ подорожь подôльскимъ гостинцемъ, твердымъ та широкимъ. Ѣде ся нимъ далеко пріятнѣйше якъ шосою, котра своимъ горкотаньемъ томить а просто вытягненою лѣніею кучить. Въ дорозѣ Калинецка була якась задумана и нерозмовна. Все лишь выглядала черезъ ôконце карыты а око еи загибало въ тыхъ непрозрѣнныхъ обшарахъ пôль, тонуло въ чудной красы гаяхъ, розглядало ся въ просторонныхъ и засôбныхъ селахъ, умаеныхъ зеленьею, зъ поза котрои пишала ся тутъ палата бѣлостѣна, тамъ корчма мовь палата, то знову стайнѣ красшй чимъ двôръ, або горельня, до котрои стайнямъ не мѣрити ся. Тѣтка зпершу намагала розборкати еи сумну задуму, звертаючи увагу на красу и богацтво сторôнъ, котрй минали; але коли разъ и другій учула сухе та коротке слово „бачу“, дала спокôй и лишила еѣ думати дальше. Єсть бо и надъ чимъ думати дивлячись на сей чудный край. Середъ тыхъ щедрыхъ дарôвъ землѣ, даючои избиточну поживу всему, що на нѣй живе — можна ôдôйти ôдъ себе зъ подиву; можна духомъ взлетати ажь до сеи провидѣнной руки, котра стôлько скарбôвъ розсыпала тутъ для людей, и горювати, чому то люде невдячнй та на тй дары такъ байдужнй; чому маючи на своѣй земли все, не стараютъ ся такъ обзавестись, щобы тутъ имъ було добре, щобы не захочувалось шукати свѣтами розкошей, оплачуваныхъ добутымъ грошемъ зъ тои землицѣ, и не выставлятись за те на посмѣховиско чужинцѣвъ.

Але Калинецка хиба не о тôмъ мыслила, особенно въ третôмъ дни подорожи. Красне Подôлье змѣнюе ся ôдтакъ на край тымъ засôбнѣйшій але одностайнѣйшій, чимъ близше до берегôвъ Богу. Ланы пшеницѣ стають просторннѣйшй а села рѣдшй, но за то величезнй; лѣсы десь подѣвають ся а око блукае по непрозримôй далѣ. Наша молодиця втомлена розглядомъ, засунула ся въ глубъ повозу котячого ся по рôвнôй и гладкôй дорозѣ, та заснула.

Наразъ конѣ станули и она прочкнула ся. Выглянула ôконцемъ и побачила хороше стадо овець, котре сходячи на греблю гурмомъ передъ кôньми не могло роступитись. Ѣхали ôдтакъ нога за ногою, а Калинецка сперши личко на ôконци, споглядала цѣкаво то на се ворохливе стадо, то на величезне село, красуюче ся по за греблею и ставомъ, котре хоть не було убране зеленію деревинъ, якъ бувае на Подôлю, всежь таки мало хорошій видъ. По лѣвôй сторонѣ де бувъ двôръ и будынки господарскй, видко було лишень тѣнистй липы и смаглй тополѣ, мовь тй стовбы одномѣрно обступившй обôйстье рядами. Пречудный бувъ вечѣръ. Ôдъ ставу заносило холодомъ, тожь и не гнѣвала ся, чому конѣ пристають на греблѣ, напоръ бо збитои череды, еи меканье и цѣлый той красный видъ бувъ для неѣ дуже забавный. Образъ той чванивъ ся ще и тымъ, що по лѣвôмъ боцѣ ставу конюхи вели до воды кôльканайцять прехорошихъ коней, котрй спинюванй сильными руками, на дармо рвали ся гарцювати; оподаль знову наспѣвало стадо хорошихъ украиньскихъ коровъ, зъ котрыхъ однй бѣгли мовчки, другй спѣшили ревучи, остальнй же ходомъ поважнымъ, мовь-бы якй панѣ, гордй своими рогами и незвычайнымъ родомъ, приближували ся. При кôнци греблі Калинецка наздрѣла великій паль зъ таблицею. Здалека вже споглядала она на той знакъ, цѣкава дознатись, чие то село, кто той газда,

послѣдна змѣна габинету румуньского дуже дивна. Новый габинетъ уконституовавъ ся слѣдуючимъ ладомъ: Генералъ Фльореско, президентъ безъ теки, Котарджи, министръ справъ внутрѣшныхъ, Вернеско министръ финансôвъ и торговлѣ (лишень тымчасово) Ексархъ министръ справъ заграничныхъ, Изворанъ м. правосудія, проф. Теодореско м. просвѣты, полковникъ Лябиварп м. вôйны, Олонеску м. робôтъ публичныхъ.

По уконституованю представивъ ся новый габинетъ обомъ Избамъ и заявивъ, що въ політицѣ заграничнôй буде держати ся тои самои политики, якои державъ ся габинетъ старый. Изба послôвъ по довгихъ а бурливыхъ дебатахъ бôльшостію голосôвъ заявила нагану новому габинетови. Было то однакъ послѣдне рѣшенье Избы передъ еи розвязаньемъ. Уступаючи буде она могла сказати, що уступае, вѣрна своимъ переконаніямъ, уступае зъ неменше дурною опозиціею ôдъ тыхъ, якими воювала ôдъ хвилѣ своеи першои дѣяльности.

Выборы.

Краковска Изба Гандлева выбрала одноголосно посломъ д-ра Раппапорта.

Зъ выборôвъ Избъ гандлевыхъ въ Австріи горѣшнôй и Моравіи вышло поновно четырехъ нѣмецко-либеральныхъ. Стосунокъ позôставъ незмѣненый.

Зъ выборôвъ курій мѣстъ въ Австріи долѣшнôй, зъ выняткомъ Вѣдня, вышло двохъ нѣмецко-либеральныхъ, двохъ нѣмецкихъ народовцѣвъ, одинъ антисемита. Нѣмецко-либеральні ôдобрали антисемитамъ два мандаты.

Въ вѣденьскôмъ окрузѣ выборчôмъ Гернальсъ, одержавъ князь Лихтенштайнъ 2978 голосôвъ, кандидатъ нѣмецко-либеральныхъ и демократôвъ Кронаветтеръ 2736 голосôвъ, антисемита Фрассль 1013 голосôвъ. Выбôръ стислѣйшій помежи кн. Лихтенштайномъ а Кронаветтеромъ ôдбуде ся въ суботу.

Въ вѣденьскôмъ окрузѣ выборчôмъ Леопольдштадтъ выбранымъ зôставъ професоръ Суессъ (нѣмецко-либеральный) 3420 голосами. Контркандидатъ антисемицкій отримавъ 2691 голосôвъ.

Округъ выборчій Ляндстрассе выбравъ Соммаруґу (нѣмецко-либеральный) 2196 голосами.

Въ окрузѣ выборчôмъ „на Вѣдено" ôдбуде ся выбôръ стислѣйшій помежи нѣмецко-либеральнымъ Матшеко и антисемитомъ Гауцкимъ.

Въ окрузѣ Марґаретенъ ôдбуде ся выбôръ стислѣйшій помежи антисемитомъ Люґеромъ а нѣмецко-либеральнымъ Ґергардусомъ.

Округъ Маріягильфъ выбравъ антисемиту Паттая 2147 голосами противъ Бенедиктови (нѣмецко-либеральный).

Округъ Найбау выбравъ антисемиту Гессмана 2433 голосами, противъ дотеперѣшному послови Крайтциґови (демократа), котрый отримавъ 2052 голосôвъ.

Округъ Іосефштадтъ выбравъ антисемиту Шльесингера.

Въ окрузѣ Альсерґрундъ ôдбуде ся выбôръ стислѣйшій помежи нѣмецко-либеральнымъ Врабецомъ и антисемитою Вармутомъ.

Округъ Сексгаусъ выбравъ антисемиту Шнейдера 3570 голосами противъ нѣмецко-либеральному Фридерикови Сиссови, котрый отримавъ 2333 голосôвъ.

Скрутиніюмъ зъ выборôвъ въ середмѣстью Вѣдня не зôстало еще укôнчене, однакъ выбôръ нѣмецко-либеральныхъ Гербста, Коппа, Яквеса и Екснера запевненый.

Дотеперь зыскали антисемиты у Вѣдни два мандаты ôдъ демократôвъ и оденъ ôдъ нѣмецко-либеральныхъ.

Три округи выборчі мѣйскі въ Краинѣ выбрали трехъ народово-консервативныхъ Словенцѣвъ. Стосунокъ позôставъ незмѣненый.

Зъ девяти округôвъ выборчихъ курій громадъ сельскихъ вышло трехъ Словенцѣвъ, пятьохъ католицко-консервативныхъ и одинъ нѣмецкій народовець. Словенцѣ зыскали одинъ мандатъ. Нѣмецко-народовцѣ стратили округъ Юденбурґъ на рѣчь католицко-консервативныхъ.

При выборѣ зъ Избы гандлево-промысловои въ Празѣ всѣ Старо-чехи, въ числѣ 21, ôддали пусті картки. Дотеперѣшні репрезентанты Избы, дръ Цайтгаммеръ и Цукеръ, оголосили освѣдченье, що не кандидують. Выбрано двохъ Молодо-чехôвъ 11 голосами молодо-ческими.

Стислѣйші выборы въ мѣстѣ Празѣ ôдбудуть ся дня 16 с. м.

Въ Кромьерижи нѣмецко-либеральный кандидатъ Гайнеманнъ зôставъ 1248 голосами выбраный депутованымъ до Думы державнои. Антисемита Верґаній, издатель письма *Deutsches Volksblatt* отримавъ 437 голосôвъ.

Въ Градисцѣ парохъ капитулы Іорданъ, зôставъ выбраный бôльшостію 5 голосôвъ, противъ либеральному Италіянцеви Львисони.

Въ Паренцо при выборѣ стислѣйшôмъ помежи Италіянцемъ Верґотини а Кроатомъ Лаґинія, перейшовъ Верґотини бôльшостію двохъ голосôвъ.

Округъ I мѣста Вѣдня выбравъ народово-либеральныхъ: дра Гербста 3859 гол., дра Коппа 3765 гол. дра Яквеса 3513 гол. и Екснера 3445 голосами.

Дописи.

Зъ Села.

Одного разу приѣхавъ я до малого, провинціонального мѣсточка Щ., саме въ пору, коли выходили школярѣ зô школы. Хоть число школярѣвъ было значне, та переходячі коло мене бачили передъ собою священника, то мимо того анѣ оденъ зъ нихъ не уважавъ за потрѣбне поздоровити мене христіянскимъ привѣтомъ, якъ се есть въ звычаю на провинціи.

Таке поведенье шкôльнои молодежи, зробило на мене прикре враженье, не якобы менѣ залежало на поклонахъ сей многонадѣйнои лѣторости народа нашого, але що въ тôмъ маловаженю представителя католицкои вѣры, я бачивъ маловаженье самои вѣры.

При найблизшôй случайности подѣливъ ся я симъ моимъ спостереженьемъ зъ управителемъ дотычнои школы, котрый бувъ менѣ добре знакомый. — „Маете слушнôсть—сказавъ ôнъ — и менѣ самому неразъ ажь лячно робить ся, коли прійде менѣ на гадку пытанье: що зъ тои нашои молодежи колись буде, якъ она выйде въ люде? Бо мы учителѣ бачимо то и досвѣдчаемъ щоденно, що теперѣшна молодѣжь якась така непокôрлива, бутна а навѣть зухвала, що годѣ собѣ рады зъ нею дати". Коли я примѣтивъ зъ моеи стороны, що така буде молодѣжь, яку намъ школы выховають, ôнъ згодивъ ся на тое, но разомъ и додавъ, що становище учителя въ школѣ есть дуже трудне, особливо ôдъ часу, коли знесено кару тѣлесну для школярѣвъ; лучають ся бо такі выпадки въ выхованю шкôльнôмъ, що ужитье сего „домашного средства" оказуесь конечнымъ для удержаня послуху и дисциплины. Вправдѣ може учитель завôзвати въ потребѣ батька школяря, щобы той власноручно вымѣривъ своѣй дитинѣ кару, але учитель перадо имаесь сеи крайности, бо бували случаѣ, що такого родителя ажь пôдъ загрозою кары арешту, можь было притягнути до школы; а коли ôдтакъ тростинка разъ розмахалась въ важкôй руцѣ розгнѣванои головы родины, то самъ таки учитель мусѣвъ интервеніювати, щобъ не было за богато того доброго.

Може оно и бути, що сей досвѣдный педаґоґъ не помылявъ ся въ своихъ поглядахъ на справу дисциплины шкôльнои, но я зъ своеи стороны осмѣляюсь зробити увагу, що причины индеферентизму религійного у молодежи шкôльнои, хоть на теперь еще легкого, належить шукати десь глубше, мабуть чи не въ *выхованю самыхъ учителѣвъ* народныхъ.

Ось бо приходить на село такій молоденькій учитель, укôнченый семинаристъ. Одержавши въ семинаріи зъ множества выкладаныхъ предметôвъ майже универзитетске обра-

---

такъ засобный, котрого помешканье своимъ порядкомъ притягало очи, котрого пôддані мали такі опрятні а не пужденні будынки, котрого многі стада зъ веселымъ рыканьемъ бѣгли до воды, котрого слуги чисто приодѣті зъ веселымъ и здоровымъ лицемъ коло господарства ходили. На таблицѣ стояла така напись: „Повѣтъ балтскій, село Шабранъ, Антона Корыцкого, душь 900". Прочитавши се, що мовь-бы дивною якоюсь силою придало цѣлому краеобразови ще бôльше красы, молодиця вгорнула лице межи долонѣ, чула бо якъ кровъ набѣгаюча, покрасила ягоды зрадливымъ румянцемъ.

— Чие то село Юзю? — спитала тѣтка.

— Я незапримѣтила — ôдповѣла молодиця а сее лгуньство, было мѣрою, що ся дѣяло въ серцю и причинило ся до бôльшого ще еи помѣшаня.

Коли минули греблю и въѣхали на дорогу проходячу мимо двора, здавало ся еѣ, що въ тôмъ домѣ, все жде на ню готове, що ворота ôдчинять ся, кôмнаты будуть прибрані а на крильци господарь зъ чемностію попросить и зъ бьючимъ ся серцемъ впровадить еѣ пôдъ сю ковлю, де радъ-бы оставити еѣ на всегда.

Тыми гадками занята, давши приступъ солодкôй надѣѣ до своихъ грудей, ѣхала мовчки и не зводила очей зъ тои громады будынкôвъ рôжныхъ, що бѣлѣлись передъ нею, и зъ тыхъ величезныхъ деревинъ, котрі пригинаючи легонько свои вершки, неначе приманювали еѣ до себе. Коли однакъ вже зрôвнались зъ дворомъ, побачила небога, що ворота заперти, на подвѣрю живои душѣ не видко, всѣ двері позачинювані, а окна ôконницями и зелеными затулами щѣльно позакрывані. Глуха та мертвеча тишина, розъсѣла ся въ тыхъ будôвляхъ, все показовало, що тутъ пустка, въ котрôй нѣхто не жие, що властитель мабуть вырѣкъ ся тыхъ посѣлостей а самъ десь далеко.

Молодицѣ стало важко на серцю, облестні мріѣ розвѣялись, лишивши по собѣ жаль и невиразиму тугу за тымъ, що не было еи, до чого не мала права, а що выдавало ся ѣй мовь бы выдерте добро, якъ незаслужене поnеханье. На очахъ блыснули двѣ слезы, скоро обтерті, она всунула ся глубше въ поѣздъ, байдужна вже на красный видъ и на слова доброи тѣтки, котра побачивши змѣну въ нѣй, намагала розпошкати еи засумованье.

Такъ минули село. Коли поѣздъ швидко покотивъ ся ôдъ Шабранецкои корчмы, де фѣрманъ на хвилю спинивъ конѣ, щобы розпитати про дальшу дорогу; коли вже очутились въ широмъ поли, а тихій вѣтрець навѣявъ на нихъ запахъ цвѣтучихъ ланôвъ и сѣножатей, Калинецка стала трохи рѣзвѣйша, спокôйнѣйша, а зитхнувши нишкомъ, погадала собѣ:

— Туть вже его нема, ôнъ вже певно въ Одессѣ на мене жде.

На тканѣ того ново-повзятого догаду, буйна выобразня стала вышивати нові узоры, а серце хопившись новои сподѣванки, прибарвило ихъ що найкрасшими красками. Ті надѣѣ, може бы ще розцвѣли ся були буйнѣйшимъ цвѣтомъ, еслибъ була звернула свою увагу на одну малу рѣчь, при Шабранецкôй корчмѣ.

При стовбѣ, пôдпираючôмъ высунену понадъ будынокъ кровлею, стоявъ привязаный кôнь, а на нѣмъ козацка кульбака зъ пистолетами въ ольстрахъ. На лавѣ пôдъ корчмою сидѣвъ козакъ-дворакъ и мовь бы когось выглядавъ. Бувъ то рослый, плечистый, быстроокій хлопяга, смаглый на лицю, прикрашенôмъ вже сивѣючими вусами, котрі разъ-поразъ натягавъ губою и зубами прикушувавъ.

Хто не бачивъ украиньского козака, най ему придивить ся, закалъ бо той, таку важну ролю до недавна гравшій по паньскихъ дворахъ украинскихъ, загибае вже, и рѣдко вже де подыбати можна таку вродливу и моторну людину. Той, про котрого говоримо, бувъ ще зъ тыхъ старыхъ, вѣрный панови безъ границь и готовый на его слово хоть бы въ огонь.

(Дальше буде.)

зованье (бодай въ мініятурѣ), та наслухавшись въ придатку шумныхъ фразъ о взнеслôмъ покликаню стану учительского, приносить ôнъ часто зъ собою значну дозу зарозумѣлости и гороѣжливости. Знаючи, що школа єсть вынята зъ пôдъ *нагляду власти духовнои*, стараєсь учитель заняти взглядомъ Церкви становище *импонуюче*, ставлячи *школу побôчь Церкви* не яко молодшу, але яко зовсѣмъ *рôвнорядну* посестру-ровесницю. Колижь до того всего учитель прочитавъ нещасне дѣло Біхнера „Siła i materya", а не здужавъ его критично перетравити въ своѣмъ умѣ та ôддѣлити здоровше зерно ôдъ смѣтя и половы — стаєсь зъ него скôнченый раціоналистъ, якъ не що гôршого. На зборинахъ кружкôвъ педаґоґичныхъ падають ôдтакъ слова: „Коли зъ священникомъ удасть ся жити въ згодѣ, то добре, колижь нѣ, то — вôйна!" (автентичне!...)

Застерѣгаю ся рѣшучо, що не маю туть на гадцѣ *загалу* учительства, яко стану, понимаючого серіозно свою многоважну задачу на вдячнôмъ поли народнои просвѣты, тогды бо станъ сей заслугуе на *повну почесть* — однакожь зъ другои стороны заперечити годѣ, що лучають ся поодинокі и, на жаль, нерѣдкі выпадки згаданыхъ высше екстремôвъ. Ось такихъ кôлька.

Священникови въ К. удалось примѣстити въ одной львôвской бурсѣ одного изъ здôбнѣйшихъ своихъ сельскихъ школярѣвъ, де укôнчивъ ôнъ низшу гимназію. По укôнченю студій въ семинаріи учительскôй, дôстае той посаду учителя въ своѣмъ родиннôмъ селѣ. Зъ першу иде все гараздъ, ажь нагадуе собѣ учитель, що старенькій священникъ мабуть понижив его въ очахъ людей, не ôддавши ему учителеви довжнои визиты, по всѣй формѣ етикетальнôй. Зачинаєсь „вôйна". Учитель маючи своякôвъ въ селѣ, котрі очевидно за нимъ потягають, вынаходить деякі мнимі надужитя священника, зачинають ся всякі слѣдства и комисіи, не выказавшіи однакожь нѣчого такого, за що можна бы священника, „высадити" зъ парохіи, ажь въ кôнци власти школьнôй выдалось за много тои „енерґіи" та перенесла учителя на инше, супокôйнѣйше мѣстце.

Чи при такôй не созидаючôй але разоряючôй борбѣ школы зъ церквою єсть можливе успѣшне выхованье и уморальненье молодежи школьнои, лишаю осудови читателѣвъ.

Якъ въ повысшôмъ случаю уражена амбиція учителя була причиною зôрваня такъ потрѣбнои и пожаданои гармоніи Церкви зъ школою, такъ въ иншихъ, не менше сумныхъ, случаяхъ, непростимый индиферентизмъ религійный наносить необчислимі шкоды, вродженôй религійности, нашого народа.

И такъ; звѣстный менѣ одинъ панъ, котрый за цѣлый часъ свого дволѣтного пробуваня на посадѣ сельского учителя, анѣ разу не явивъ ся въ церквѣ анѣ самъ, анѣ зъ молодежею школьною. Иншій знову учитель, загорѣлый мысливець и рыболовъ, не тôлько, що нѣколи не загляне до дому Божого, вымовляючись тымъ, що тамъ буцѣмъ душно та нема мѣсця для школярѣвъ, але своимъ поведеньемъ дає явне згôршенье. Коли бо въ недѣлю або въ свято въ церквѣ приносить ся безкровна жертва, а часть людей, для тѣсноты мѣсця, въ набожнôмъ скупленю духа пôдъ стѣнами церкви прислухуєсь богослуженю — тогды то, въ тôй самôи торжественнôи хвилѣ, мусять они дивитись, якъ „либеральный" просвѣтитель ихъ дѣтворы школьнои, сидить цѣлыми годинами надъ водою зъ удкою въ рукахъ, або зъ стрѣльбою на плечахъ лазить по болотахъ за дикою пташнею.

Єслибъ такій народный учитель бувъ приватною особою, не потребуючою передъ нѣкимъ здавати ôдвѣту зъ своихъ поступкôвъ, мы не мали бы права о тôмъ писати. Колижь возьмемъ на розвагу, що священникъ и учитель суть публичными дѣлателями и першими особами въ громадѣ, на котрыхъ звернені очи всѣхъ громадянъ, и котрыхъ кождый крокъ пôдпадае бачному осудови хлопскои критики, то признати мусимо, що оба они повинні зъ кождымъ крокомъ своимъ совѣстно числитись. Имъ не вôльно анѣ на хвильку забувати, що кождый поступокъ фалшивый, не згôдный зъ ихъ важнымъ становищемъ въ суспôльности людскôй, принесе тôй суспôльности десять разъ бôльшу шкоду, якъ такій самый поступокъ звычайного громадянина.

Даруйте, братя учителѣ, єсли тутъ може деяке прикре слово упало, алежь годѣ — *amicus magister, sed magis amica veritas.*

Автономъ.

Кроника.

— **Є. Е. Панъ Намѣстникъ** перенѣсъ практикантôвъ концептовыхъ ц. к. Намѣстництва: Володислава Яновича, зъ Нового Сонча до Ропчиць, а Романа Комара, зô Львова до Нового Сонча.

— **Ц. к. Дирекція почтъ и тельеграфôвъ** перенесла ц. к. асистента почтового, Мьечислава Яремовича, зъ Ряшова до Бережанъ, а ц. к. официяла почтового, Густава Борна, зъ Бережанъ до Калуша

— **Ц. к. Рада школьна краєва** именовала тымчасового учителя Стефана Джугана, въ Поворознику, сталымъ учителемъ школы етатовои въ Поворознику; тымчасового учителя молодшого, Жигмонта Козловского, въ Тарновѣ, сталымъ учителемъ молодшимъ, завѣдаючимъ школою филіяльною въ Тарновѣ; тымчасового учителя, Іоана Годованьского, въ Зарудцяхъ, сталымъ учителемъ школы етатовои въ Зарудцяхъ; тымчасового учителя, Іоана Каминьского, въ Старôмъ Сончи, сталымъ учителемъ 4-клясовои школы етатовои въ Старôмъ Сончи; тымчасову учительку молодшу, Єлену Аптецку, въ Ядôвникахъ Подгôрныхъ, сталою учителькою молодшою 2 клясовои школы етатовои въ Ядôвникахъ Подгôрныхъ; тымчасового учителя, Еразма Зьоловского, въ Гумнискахъ Фоксъ, сталымъ учителемъ школы етатовои въ Гумнискахъ Фоксъ; практикантку, Марію Грушецку, въ Ярославю, сталою учителькою молодшою 3-клясовои школы етатовои въ Сендзѣшовѣ.

— **Земля обѣцяна**. После обчисленъ статистичныхъ числить мѣсто Бердичôвъ 77 тысячѣвъ мешканцѣвъ, зъ того 8 тысячь христіянъ, а 69 тысячь жидôвъ.

— **Штучна рука.** Професоръ Лянцеринъ въ Туринѣ збудовавъ руку механичну, котра цѣлковито має заступати руку живу. Першу пару такихъ рукъ жертвовавъ ôнъ робôтникови желѣзподорожному, котрый стративъ обѣ долонѣ. Робôтникъ сей трудить ся дальше яко пересувачь вагонôвъ. Руки штучні мають бути такъ штучно зроблені, що можна ними навѣть и писати.

Зъ Нового Йорку доносять, що въ Манилли напали розбôйники на монастырь Францишканôвъ. Монахи боронили ся. Настоятель и кôлькохъ другихъ тяжко раненыхъ. Четырохъ розбôйникôвъ вже злапала поліція, решта утѣкла зъ украдеными рѣчами.

— **Варшавскі малярѣ** рѣшили ся взяти участь въ выставѣ берлиньскôй.

— **Зъ Петербурга доносять,** що станъ здоровля в. кн. Юрія Альександровича полѣпшивъ ся знатно, всежь таки мусить ôнъ для поратованя слабого здоровля позоставати черезъ якійсь часъ въ теплѣйшôмъ воздусѣ. Для того выѣхавъ в. князь на тритыжневый побутъ до Альґиру.

— **Межи стацями** Вайсенбахъ и Ґросрайфлинґъ выпшла въ шинъ нынѣ въ ночи машина потягу особового ідучого зъ Сантъ-Михель до Амштеттенъ. Машина и вагоны скотили ся до Амизы. Одинъ подорожный, двохъ кондукторôвъ и машинистôвъ легко ранені. Паляча не ôднайдено.

— **Готель**, въ котрôмъ въ Брукселѣ замешкавъ Булянжеръ, повный розличныхъ справоздавцѣвъ дневникарскихъ. Генералъ не може собѣ казати купити анѣ одного числа якои небудь газеты, щобы о тôмъ не голошено по всѣхъ частяхъ свѣта. Зъ Парижа дôстає ôнъ невчисленно много тельеграмôвъ.

— **Армія папска** складає ся р. 1891 зъ двохъ генераловъ, двохъ полковникôвъ и пôдполковникôвъ одного майора, двохъ капитанôвъ и четырехъ поручникôвъ и 60 жовнѣрѣвъ, вчисляючи въ то вже и швайцарску сторожу. Кавальорія папска складає ся зъ 13 лицарôвъ и 8 коней.

— **Передъ судомъ присяжныхъ** въ Черновцахъ ôдбувала ся на дняхъ розправа противо трехъ парубкôвъ зъ Черепковець, обжалованыхъ о пôддѣлку срѣбрныхъ гульденôвъ. Обжаловані признали ся, що зъ олову выливали на глинянôй формѣ гульдены, давали ихъ однакъ лишень дѣвчатамъ до коралѣвъ. Понеже однакъ гульдены тѣ суть такъ штучні, що кождый спознає въ нихъ олово и лишень зъ одной стороны мають пужденный вытискъ, освободжено обжалованыхъ ôдъ вины.

— **Въ Монахіюмъ** после представленя якоись французкои штуки рознесли ся зъ гальеріи крики: вонъ зъ Французами! Представленье перервано а конець бурдѣ зробила поліція.

Вѣсти епархіяльні.

Аеп. Львôвска.

Презенты одержали оо.: Францъ Громадка на Сморжѣвъ и Ксенофоитъ Сосенко на Солонку.

Грамоту архієрейского благословленя при нагодѣ 50-лѣтного ювилею священьства одержавъ о. крил. Вас. Фортуна, деканъ и парохъ въ Тернополи.

Завôзваный до кан. институціи о. Ник. Сенишинъ въ Покровець на Берездôвцѣ по 15 мартѣ с. р.

Увôльненый ôдъ прихода Зарудье о. І. Редкевичь.

Сотрудництва одержали оо.: Яросл. Янкевичь въ Щирци и Ник. Левицкій у Велдѣжи.

Намѣстництво годить ся на кан. институціи оо.: Єрона Кмицикевича на Фрагу, Мих. Ваврика на Кутище.

Кан. институованый на Вродки о. Ипол. Погорецкій.

Послѣдні вѣсти.

Зъ Пешту доносять, що въ Думѣ державнôй ôдповѣдаючи министръ Шапари на интерпеляцію, длячого правительство поперло ноту россійску въ справѣ нигилистôвъ въ Болгаріи ôдповѣвъ, що гр. Кальноке довѣдавъ ся, будьтобы нигилисты, приготовуючи атентатъ на царя удали ся зъ Франціи и Швайцаріи до Болгаріи, и для того поручивъ репрезентатови Болгаріи, щобы звернувъ увагу свого правительства. Легко могло ся выробити припущенье, що Болгарія пôдпомагає ворохобникôвъ. То само зробили репрезентанты Нѣмеччины и Италіи. Правительство болгарске подяковало и запротестовало рѣшучо противъ тому, мовь-бы оно пôдпомагало забуреня. Деякі особы дôстали посады на пôдставѣ сфалшованыхъ документôвъ, пôдъ прибраною назвою, правительство однакъ болгарске пильно слѣдить за ихъ поступованьемъ. Изба пріиняла ôдповôдь тоту до вѣдомости.

Правительство угорске хоче въ той спосôбъ заострити регуляминъ обрадъ соимовыхъ, щобы презесъ Избы по трикратнôмъ завôзваню до порядку, мôгъ зарядити выдаленье опонента зъ Избы. Передовсѣмъ опозиціи заявили, що будуть супротивляти ся всякимъ змѣнамъ регурлямину.

Презесомъ Избы депутованыхъ въ Мадрытѣ выбраный маргвафъ Pidal у Моп.

ТЕЛЕҐРАМЫ.

Вѣдень, 7 марта. П. Министръ справъ заграничныхъ, гр. Кальноки, удавъ ся вчера вечеромъ на кôлька дней на дворъ цѣсарскій въ Пештѣ.

Берлинъ, 7 марта. *Tagblatt* отримавъ тельеграмъ зъ Занзибару того змѣста: Виссманнъ поборовъ племя Кибого и здобувъ богату добичу. Двѣста Кибогôвъ убито. Въ войску нѣмецкôмъ було 2 убитыхъ и 16 ранныхъ. Адъютантъ Bumüller здобувъ штурмомъ мѣсцевôсть Рома, где вывѣшено хоругву нѣмецку.

Торгъ збôжемъ.

7 марта	Львôвъ	Тернополь	Пôдволочиска	Ярославъ
Пшениця	8.— –8.25	7.85—8.10	7.60—8.—	8.——8.45
Жито	5.85 –6.20	5.60—6.—	5.40—5.90	6.——6.35
Ячмѣнь	6.——6 75	5 25—7.—	4.85—6.50	5.75—7.25
Овесъ	6.——6.70	5 80—6.35	5.75—6 20	6.20—7.—
Горохъ	6.20—9.75	6.——9.—	6.——8.50	6.30—9.75
Выка	—.——.—	—.——.—	—.——.—	—.——.—
Рѣпакъ	—.——.—	—.——.—	—.——.—	—.——.—
Хмель	—.——.—	—.——.—	—.——.—	—.——.—
Конюшина чер	42.—52.—	42.—52.—	45.—51.—	45.—52.—
Конюшина бѣла	—.——.—	—.——.—	—.——.—	—.——.—
Оковита	—.——.—	—.——.—	—.——.—	—.——.—

Все за 100 кильо netto безъ мѣшка.

Хмель ôдъ —·— до —·— за 56 кильо.

Оковита готова за 10.000 лігр. пр. loco Львôвъ ôдъ —·— до —·— зл

Одвѣчательный редакторъ: Адамъ Креховецкій

Зъ друкарнѣ В. Лозиньского, пôдъ зарядомъ В. И. Вебера.